

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

21. De simplici castitatis, siue continentiae voto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

betur in l. Titia, §. Sempronius, & §. Seia, ff. De auro, & argenteo legato, ubi statuitur, legatam relictam Ecclesie latissimam interpretationem recipere. Ut si quis legauit Ecclesie calicem, non est intelligendum esse legatum æneum calicem, sed argenteum: ergo si quis vouit Ecclesie aliquas tritici mensuras, maiores debent intelligi promissæ, non minores. **Respondeo**, cum Abbate, in legatis fieri latam interpretationem in gratiam piæ causæ, quia interpretatio est contra heredem, non contra testatorem. At verò in votis cum interpretatio fiat eòtra vouentem, mitior esse debet, tum ne Ecclesia videatur esse sollicita de temporalibus lucris, & commodis, tum ne ceteri à munificètia in Ecclesiam auocentur. Nihilominus tamen cum quis calicem prout certæ Ecclesie, intelligitur promissus calix aptus, & accommodatus ad cultum diuinum, & proinde debet aureum, vel argenteum, non æneum calicem offerre, & dare.

Vndecimò quæritur, Cum sæpe vsu veniat, ut quis promittat Deo se aliquid facturum, si eius auxilio, & beneficio aliquod peccati genus euitet, qua ratione interpretandum sit id voti genus, expectandum sit nec ne, singulare aliquod, ac peculiare auxilium Dei? **Respondeo** nõ esse expectandum singulare, quod sit maius solito, nisi id in voto quis expresserit, sed tantum commune, ac consuetum: quod tunc datur, cum is debita, & iusta de more diligentia adhibita illud peccatum deuittat: & proinde votum persoluendum sibi erit, cum iam voti conditio sit impleta. Sed quid, si nihil in ea re studij, & opere collocauit, quo factum est, ut in peccatum incurreret? **Respondent** quidam votum nihilominus esse reddendum, quia per ipsum stetit, quominus conditio impleteretur; & ideo debet præstare promissum. Sed verius est, quod Sylu. *votum. 2. q. 2.* ait Richardum, & Angelum sequutus, si is, qui ita vouit, scienter, & sua sponte se in peccatum præcipitat, aut sese peccati periculis obijcit, aut peccata occasiones quærit, voti obligatione tenetur, quemadmodum cum voueres aliquid, si Titius in domum tuam ingredere, & deinde Titio sæpius ad te venienti fores occluderes, ne in domum intraret, voti vinculo tenereris, eo quod per te fiat, quominus ingrediat: secus, si id faceres ex incuria, vel negligentia, & obliuione.

Caput XXI.

De simplici Castitatis siue Continentiæ voto.

PRIMO quæritur, An peccet qui post votum simplex Castitatis matrimonium contrahit, antequam illud consummet? Duæ sunt opiniones: prima distinguit, Aut contrahit animo, & voluntate consummandi matrimonium, & hic grauius peccat, quia id facere nequit nisi violando, frangendoque votum. Aut contrahit voluntate transeundi ad Religiosum statum antequam matrimonium perficiat, & hic nullum peccatum incurrit. Ita sentit Angel. *Matrimonium 3. impedimentum. 5. nu. 1. Mai. 4. d. 32. q. 2. concl. 1. Calderi. in c. rursus, qui Clerici, vel vouentes, idem videtur sentire Cai. p. 3. q. 29. art. 1. & in sum. Matrimonium. Petrus Ledesmus tract.*

*de Matrim. q. 53. a. 1. dab. 1. docet hanc sententiam esse probabilem. Ratio eorum est, quoniam post matrimonium ratum nondum consummatum, liberum est cuique coniugi sese ad Religionem conferre. Deinde, quia in cap. Commissum, De sponsalibus, sancitum est, ut iuuenis, qui iurando puellam promiserat se eam vxorem ducturum, prius matrimonium contraheret iure iurando seruato; & deinde ad Religiosum monasterium transiret. Secunda opinio generaliter docet, eum peccare, matrimonium contrahendo antequam illud perficiat: & hæc est communi Theologorum, Canonici iuris interpretum, & Summistarum consensu recepta. Ita sentiunt Sotus 4. distincti. 38. questio. 2. artic. 1. Syluest. *Matrimonium 7. quest. 5. Abbas, Glossa, & alij, in cap. rursus, qui Clerici, vel vouen. Richardus 4. distincti. 38. artic. 7. quest. 1. Nauarr. in Manuali cap. 22. nu. 73.* quam ratio ipsa concludit: Nam nuptiæ ideo contrahuntur, ut postea compleantur, is enim qui contrahit, debet in animo habere, matrimonium perficere, & consummare, nisi aliunde peculiari aliquo iure, & ratione impediatur. Et ca. *vouentibus, 27. quest. 1.* ex Hieronymo dicitur, vouentibus virginitatem non solum habere, sed etiam velle habere damnabile est. Id verò quod in ca. *Commissum*, statuitur in quem sensum accipiendum sit superius indicauit, & ex ca. *rursus, qui Clerici, vel vouen. & ca. consilium de voto.* colligitur, esse peccatum, contrahere.*

Secundò quæritur, An qui post simplex votum Castitatis matrimonium peccando contrahit, illud consummando, peccatum denuo committat. Duæ sunt opiniones, prima distinguit huc in modum: Aut consummat coniugale debitum petendo, & hic denuo in peccatum incurrit, quia votum violat petendo, & exigendo debitum: aut debitum reddendo consummat, & hic nihil peccat, cum ius alteri coniugi debitum soluat. Sic opinantur Angel. *Matrimonium 3. impedimentum. 5. nu. 2. Sotus 4. d. 38. q. 2. artic. 1.* Opinio secunda in vniuersum docet, eum peccare, quando matrimonium consummat, & perficit, siue reddendo, siue exigendo debitum. Ita S. Thomas 2. 2. q. 189. a. 8. in argumento 3. Richard. 4. d. 38. ar. 7. q. 1. ad 2. Auton. p. 3. tit. 1. c. 16. §. 1. Palud. 4. d. 27. q. 1. ar. 3. in casu 5. c. 93. ar. 1. conclus. 2. Ateusis. in sum. li. 8. tit. 16. q. 1. Rosel. *impedimentum. 4. nu. 9. Sylu. matrimonium 7. q. 5. vers. 3. Tab. impedimentum 2. q. 6. Armil. matrimonium. nu. 55. Nauarr. in Man. cap. 12. nu. 80.* Immo addit Rosella, oppositam sententiam periculosam esse: & Nauarrus, Sotum oppugnat: Et certè hæc communis sententia eòtra Sotum, & alios quosdam iuniores Theologos aperte probatur testimonio S. Thomæ in additione, ad tertiam partem, questione 53. artic. 1. ad 3. Totum huius controveritiæ dissidium in hoc consistit, An qui post huiusmodi votum matrimonium contrahit, antequam illud consummet, Religionem profiteri cogatur, ut suum votum persoluat? Sotus enim putat ad id minime adstringi: quam sententiam colligit ex eo, quod votum castitatis, nõ Religionis fecerat: quod ut seruet, non videtur vlla lege compelli, ad Religionis institutum capeffendum: est enim graue, & durum onus, ac difficile, & arduum vitæ genus, nec in voto castitatis, quod susceperat, eòtentum, nec cogitatum. At verò secundo opiniois auctores existimant, matrimonio cõ-

tracto,

tracto, & nō consummato, vi, & ratione voti antea facti eum obligari ad Religionem profitendam; quia cum adhuc possit ante matrimonium perfectum, votum Castitatis implere vita Religiosa suscepta, id prestare debet. Ad id verò quod Sotus opponit, Religionem in voto castitatis nō esse promissam, respondent, nō fuisse expressim, & directè promissam, sed implicite, & tacite: nā qui castitatem perpetuam vouet, sese Deo obstringit ad eam seruandam omni ratione, qua potest: sed contracto matrimonio, & non consummato, eam potest Religionem profitendo seruare, ergo id vi, & iure voti prestare cogitur. *Quidam*, inquit, nisi tot, tantorumque Theologorum obstat auctoritas, probabilis sanè videretur Soti sententia: eo quòd matrimonio contracto, iure debitum coniugale redditur, ob rationem paulò ante propositam, cum grauis admodum sit ad Religionem suscipiendam obligatio, nec in voto castitatis contenta, nec præuisa esse videatur. *Mihi* tamen opinio communis magis probatur, & omnino amplectenda videtur, vt quæ firmiori ratione muniatur, & communi Doctorum testimonio confirmetur: quamuis Petrus Ledesma, *trakt. de matrimo. quest. 53. art. 1.* dicat opinionem Soti esse probabile: & licet eam sequatur Cordub. *in sum. quest. 136.*

Tertio queritur, An qui est simplici voto Castitatis obstrictus, si matrimonium contraxerit, toties votum violet, quoties coniugale debitum exigit? Est duplex opinio, vna docet, eum semel tantum peccare, cum primū debitum petit, postea verò nō item; alioqui enim matrimonium esset alteri coniugi molestum, & graue, eo quòd ad eum duntaxat cura petendi debitum pertineret. Ita videntur sentire Hostien. & Calderi. *in ca. v. r. f. q. i. Clerici, vel monen.* quorum sententiam putat Angelus *Matrimonium 3. impedimentum, 5. n. 3.* esse probabilem. Altera opinio tradit eum toties peccare, quoties debitum petit, nisi id faciat ad voluntatem alterius coniugis expressam, vel tacitam, ita vt potius reddere, quàm petere videatur. Hæc est communis Theologorum, Pontificij iuris interpretum, & Summistarum opinio, vt constat ex auctoribus Superiori questione citatis. Quam ratio conuincit, quoniam quoad fieri potest, votum seruare debet is, qui vouit, vnde fit, vt si omni iure petendi priuatus, eo quòd coniux, quod attinet ad debitum exigendum, sui iuris est: & potuit se voto castitatis obstringere, & suo iure petendi debitum cedere.

Quarto queritur, An huiusmodi voto adstrictus tua conscientia, post matrimonium contractum, & consummatum, debitum coniugale reddat, & soluat? *Respondeo*, ex communi omnium sententia id posse iure facere, quoniam eo ipso, quod matrimonium consummauit, ineptus est factus ad Monasticam vitam profitendam absque alterius consensu: & alter coniux petendo debitum, exigit ius suum: ergo si debitum denegat, iustitiæ leges violat, quod est graue peccatum: neque enim ex hoc, quòd vnus coniugum sit voto Castitatis adstrictus, alter iure petendi debitum priuatur. Est autem animaduertendum, tripliciter solere debitum peti. **Primo** verbis expressis: **Deinde**, signis, & nutibus. **Postremo**, naturæ

conditione, nimirum, cum præ pudore coniux à petendo abstinere, & alter scit id eum velle, & appetere. Ita S. Thomas, Richardus, Angelus, Syluester, & alij *locis supra citatis.* **Obijcies**; Arctius est vinculum voti, quo tenetur, quàm quo coniugi obligatur, ergo potius debet Castitatem Deo sanctè promissam, & dicatam seruare, quàm debitum reddere; quoniam voti vinculum, est religionis: coniugij verò, est iustitiæ: at religio, iustitiæ dignitate præstat. *Respondeo*, votum Deo fieri, Deus autem sibi gratum, & acceptum illud non habet, quando cum legibus iustitiæ proximo debita pugnat.

Quinto queritur, An si vir, & femina simplici voto castitatis obligati matrimonium contraxerint, iure possint vicissim petere, & reddere debitum? *Respondeo*, omnes conuenire, verum esse matrimonium inter eos contractum, licet contrahendo grauer deliquerint, Votum enim simplex Castitatis solum impedit, ne matrimonium contrahatur, non tamen dirimit contractum. **Deinde**, communi quoque omnium consensu receptum est, neutri eorū fas esse, aut petere, aut reddere debitum: non primum, quia vterque est iure exigendi priuatus; non secundum, quia cum neuter habeat ius petendi, eo ipso alterutri non licet reddere. Ita expressim tradiderunt Rosell. *loco citato.* Syluest. *Matrimonium septimo, questione quinta, & sexta.* Sotus *libro septimo, de iustitia, questione tertia, articulo primo.* Idem iuris est, si vterque coniugum communi consensu post matrimonium contractum, simplex votum Castitatis fecerit: neuter enim in posterum ius habet petendi, vel reddendi debitum.

Sexto queritur, quid sit dicendum, si Titius simplici voto Castitatis deuinctus, matrimonium contraxerit, & consummauerit, & postea eius vxor promoriatur, an possit ad aliud matrimonium transire? *Respondeo*, ex communi omnium sententia, eum denuo contra votum peccatum admittere, secundam vxorem ducendo: immo non solum peccare, ad secundas nuptias transeundo, sed etiam illas consummando: quia vt paulò ante dixi, antequam matrimonium secundum perficiat, potest, ac debet Castitatis voti seruare vitam Monasticam profitendo. Si tamen etiam illud consummet, peccat quidem postea petendo debitum: reddendo tamen, non item.

Septimo queritur, An si Titius votum fecerit nunquam contrahendi matrimonium, deinde, voto neglecto contrahat, peccat consummando, siue reddendo debitum. De hac questione Paludanus *in quarto, distinct. 38. questione tertia, articulo quinto, conclusione sexta.* *Respondeo*, considerandam esse Titij mentem, cum vouit: alij enim est, si de hoc voto loquamur iuxta mentem illius, qui vouet; aliud verò si loquamur per se, & secundum rationem, & naturam ipsius voti. Nam si in animo eius, qui vouit, tantum fuit non contrahere, peccat quidem contrahendo, consummando non item. Si verò in animo habuit neque contrahere, neque consummare, non ei licet consummare, etiam si cōtraxerit. Et proinde debet religionem profiteri, vt colligitur ex Paludano *4. distinct. 38. q. 3. art. 5. conclus. 5.* quia religionem professus promissum præstabit; aliter enim suum votum, cum vxore vi-

uens, quā duxit, seruire vix potest, aut potius sine graui periculo seruire non potest. **QVÆRES**, quid dici oporteat, si simpliciter vouit, non contracturum se matrimonium, nihil cogitans, consummaturus esset, ac ne? **Respondeo**, quod tutius est, eligi debere: videtur enim voto adstrictus ad nunquam consummandum. Et idem iuris est, cum dubitat an sese Deo obligauerit voto nunquam contrahendi, & consummandi. **Quod si roges**, an qui tale votum fecerit per se, & ex natura ipsius voti cogatur non consummare matrimonium? **Respondeo**, cogi vi voti, quia nuptiæ contrahuntur, ut compleantur; ex natura ipsius voti cogitur non consummare matrimonium, ergo qui vouit nunquam contrahere, se simpliciter obstrinxit, ut nunquam consummaret. **Oppones**: Qui iurat se contracturum, nō eo ipso, se consummaturum iurat: siquidem post nuptias contractas potest, tuta conscientia, eas non consummare: ergo qui vouit se non contracturum, non idcirco vouit se non consummaturum? **Respondet** Palud. 4. d. 38. q. 3. artic. 5. *Conclus. 6.* plus in negatione, quā in affirmatione contineri: hoc est, plus tollere negationem, quā ponat affirmationem, quoniam qui negat matrimonium, negat actum coniugalem: at qui affirmat matrimonium, non eo ipso, affirmat cōgressum coniugalem: nam matrimonium esse potest absque coniugali complexu: non contra, maritalis complexus, sine matrimonio.

Quintò quæritur, An idem iuris sit in ijs, qui post simplex votum Religionis, se matrimonio coniungunt, quod in ijs, qui simplici voto Castitatis adstricti contrahunt matrimonium? **Respondeo**, non esse omnino idem iuris. Nam qui voto Religionis simplici ligatus matrimonium cōtrahit, peccat contrahendo, quia peccati periculum sibi creat, ne videlicet tentatus in tentatione succumbat, & matrimonium consummet. **Deinde**, directò cōtra votum delinquit, si matrimonium cōsummet, siue reddendo, siue petendo debitum, quoniam consummando, votum suum seruire amplius nō potest. Adhæc, matrimonio consummato, contra votum postea non agit, reddendo, aut petendo debitum. Et in hoc simplex votum Religionis, à voto Castitatis distinguitur. Nec enim qui simplex Religionis votum Deo nuncupauit, ad castitatem statim seruandam sese obstrinxit: quod verè tradiderunt Caietanus 2. 2. q. 88. art. 3. *versic. in responsione ad secundum.* Sot. libr. 7. de iust. q. 2. art. 1. *circā tertium argumentum*: Nauar. in Man. c. 12. nu. 47. *vers. Dixi, vouet intentione.* **Postremò** coniuge vita defuncta vi voti debet se ad Religionem recipere, quoniam per matrimonium, votum Religionis, antea factum sublatum, & extinctum non est, sed quasi sopitum ad tempus: Vnde si secundo se matrimonio copulet, denuo votum violat, atque perumpit, quia iterum in periculum incurrit ne suum votum violet consummando. **Quòd** si illud consummet, certè contra votum grauius delinquit.

Nonò quæritur, An adstrictus simplici voto, de sacris ordinibus suscipiendis, peccet matrimonium contrahendo? Sotus affirmat, eum contra votum peccare, quia contrahendo, sit ad sacros ordines ineptus. **SI QVÆRES**, an post matrimonium contractum, antequam consummet, & per-

ficiat, debeat vitam religiosam capeffere, ut votum, quod fecerat, seruet. Sot. 4. d. 38. q. 2. artic. 1. respondet, eum ad id minimè compelli, quia non Religionis, sed sacri ordinis capeffendi, votum fecerat: & graue admodum, ac moleffum est Religionis institutum ei, qui nullo se huiusmodi voto deuinxit, nec votum ad non cogitata protenditur, nec quis ratione eius plus debet exsoluere, quā uouerit. **Mihi** tamen longè probabilius videtur oppositū, sicut supra dixi de eo, qui simplici voto Castitatis obstrictus se matrimonio copulauit. Debet igitur Religionē profiteri, quoniam eam profertendo, promissum præstare commodè potest: quippe, Religionem professus, ad sacros deinde ordines prouehetur.

Decimo quæritur, An voto simplici Castitatis sponsalia dirimantur; exempli gratia. Titius puellæ promisit se eam uxorem ducturum, deinde verò simplici se voto Castitatis adstringit: quæritur, valeat ne votum, an sponsalia? Hanc quæstionem Scholastici tractant, in quarto, *distin. 27.* & Canonici iuris interpretant in cap. *Rursus*, c. ca. *Veniens, qui Clerici, vel uouentes*, & *Syluest. sponsalia, quest. 7.* ubi multas sententias refert. Tres sunt opiniones. **Prima distinguit**: Si votum Castitatis sponsalia antecedar, ea dirimit, tamen si ea iureiurando roborentur: quando verò sponsalia votum præcedunt, vim, & locum habent, præsertim iureiurando confirmata, nec voto dissoluantur. Ita Innocentius, Hostiensis, Archidiaconus, Ioann. Andr. Abbas, Ancharanus, in c. *Rursus, qui Clerici, vel uouent*, & inter Theologos Palu. 4. d. 27. q. 1. artic. 3. in quinto casu prope finem. Antonin. part. 3. tit. 1. cap. 18. §. 2. inter Summiltas Syluester *Sponsalia, quest. 7.* Roſel. *impedimentum 4. num. 4.* & Tabien. *Sponsalia, q. 10.* Armil. *Sponsalia, nu. 12.* Nauar. in *Manua, cap. 22. num. 27.* Quòd docent duplici ratione permoti: Tum quia Ecclesia auctoritate Iudicis cogit spōsalia, quæ votum antecedunt, impleri, & seruari, præsertim iureiurando firmata; Aut cogit saltem eum, qui votum post sponsalia emisit, Religionem profiteri, vel fidem puellæ datam implere. Tum quia votum solenne Castitatis dirimit nuptias sequentes, nō præcedentes, cap. *Ex parte*, c. ca. *Ex publico, De conuers. conuagat*, ergo à simili, votū simplex Castitatis dissoluit sponsalia sequentia, non præcedentia: præsertim cum per sponsalia præcedentia, alterius aliquod acquisisse videatur. **Quòd** si iusurandum sponsalia confirmauit, maiorem vim adhibet, siquidem vinculum vnum alteri accedit, cū tamen votum simplex nos vno tantummodo vinculo teneat, ac liget. **Secunda sententia** generaliter docet voto simplici Castitatis sponsalia dissolui, siue ea illud antecedar, siue sequantur. Quam sententiam tenent Sotus 4. d. 27. q. 2. art. 5. Mai. 4. d. 27. q. 5. ad 2. Richar. 4. d. 27. art. 3. q. 4. Ang. *sponsalia, n. 40.* & citat Ioan. Andr. in c. *de illis, de desponsat. impub.* Sic Calder. sic Antonius Butrius, ut citat Roſel. *impedimentum 4. nu. 4.* **Tertia sententia** est asserentia sponsalia dirimi ex parte eius, qui votum non fecit, nō autem ex parte eius, qui castitatem promisit: aut enim liberum esse ei, qui non vouit, à fide data in sponsalibus, recedere, ne sit ei oneri matrimonium, eo quòd alter, qui votum fecit Castitatis, iure non poterit debitum coniugale petere, ac prouide cogatur debitum petere, quocius

voluerit

voluerit uti coniugio, quod absque onere, & difficultate, non fit: at is, qui votum fecit Castitatis fidem datam in sponsalibus seruare debet, quia iure cogitur ab Ecclesia in iudicio, aut in religionem ingredi, aut nuptias contrahere. Sic opinatur Paludanus, & Syluester, *locis supra citatis*. Reuera Sponsalia, iure Canonico, per votum simplex Castitatis, non dirimuntur, & hoc est, quod docent primæ opinionis auctores. At verò in foro conscientie existimo probabilem esse sententiam, sponsalia, quæ publicè contracta non sunt, per votum simplex continentie dissolui: quod secunda opinio tradidit. Etenim Castitatis votum, est egrègium virtutis officium, & opus, quod futurarum nuptiarum sponso impedire iure, nec debet, nec potest: ergo siue sponsalia antecedant, siue sequantur, voto simplici Castitatis, aut Religionis, aut sacri ordinis, meo iudicio dirimitur, ne promisso futuri coniugij meliori præstantiorique bono aditum intercludat. Hoc tamen intelligimus ex conditione si sponsalia omni alio iustitiæ vinculo careant. Nam si quis priuatim & clam, alicui puellæ nuptias absolute promiserit, eamque violauerit, aut eius famam aliqua ratione læserit, aut publicè eam sponsalia contraxerit: hæc nisi perfecerit, ei graue damnum, & malum dat: cuiusmodi enim obligatio, nec simplici castitatis, nec Religionis, nec sacri Ordinis suscipiendi voto dissoluitur: eo quòd, Deo vota nostra non placent, si æquitatis, aut iustitiæ legibus aduerfentur. Cæterum argumenta primæ sententiæ, contra secundam opinionem, quam sequor, nihil concludunt. Nam Ecclesia cogit quidè sponsalia perfici, quando in iudicio constat ea esse contracta, & de voto simplici Castitatis nihil compertum habet. Item, quia in iudicio agitur secundum Canones, & iura, & in iure sponsalia non dirimuntur per votum simplex castitatis, nisi per ingressum in religionem: & ideo Ecclesia in iudicio non dissoluit sponsalia, per votum simplex castitatis subsequens, vel præcedens, nisi is, qui vouit, ad religionem transeat: quòd si neutrum eorum constet, non simpliciter cogit sponsalia impleri, sed aut ea perfici, aut Religionem eligi, ne alter, cui fuerant nuptiæ promissæ, detrimenti aliquid contrahat. Nos tamen uti diximus, de eo euentu loquimur, quo priuatim, & clam futuræ nuptiæ puellæ simpliciter promittuntur. Deinde, non est idem inris in voto solemnem, quod in simplici: nam solemnem dirimit nuptias, si sequantur, sola Ecclesiæ institutione; at verò præcedentes dissoluere nequit, cum Ecclesia ad id ius, & potestatem non habeat. Cæterum simplex votum castitatis per se vim habet sponsalia soluendi, siue præcedant, siue sequantur, ne futurarum nuptiarum simplex, & nuda promissio nos à meliori, & maiori bono prohibeat. Et miror quosdam iuniores asserere secundam sententiam esse periculosam: quum eam aperte sequatur S. Tho. in *additionibus*, ad p. 3. q. 53. art. 1. ad 1. & post eum sequantur ipsam Richardus, Angelus, Antonius Butrius, Galpar Caldermus, Sotus, & Maior. & eam esse probabiliorē scribit Petrus Ledesma. de *matrimo*, q. 42. art. 3.

Vndecimò quaeritur, An qui virginitatem vouit, Castitatem simpliciter vouisse censetur? id est, An votum Virginitatis sit idem, quod votum

Castitatis. Quidam id negant, quia qui Castitatem simpliciter vouet, hoc ipso promittit nunquam se rem conjugalem, aut etiam veneream cum alio habiturum: qui verò Virginitatem vouet, corporis integritatem tantummodo pollicetur, quam seruat si omnem primum conjugalem congressum, & venereum itidem concubitum deuittat, is enim verè, & propriè videtur virgo; sicut innocens quoque is dicitur, qui nullum peccatum contraxit. Aliorum est sententia Virginitatis votum prorsus ex mente, & animo eius, qui vouit iudicari debere. Aut enim eam aliquis promittit habes in animo nunquam, vel maritali, vel venereo complexu cum alio iungi, & hoc est, ac dicitur votum simpliciter Castitatis; aut tantum à primo se concubitu, siue coningali, siue venereo extra coniugium continere, & hoc non est idem votum, quod Castitatis, minus enim continet: & propterea, qui vouet absolute Castitatem votum violat, quoties cum foemina rem habet: qui verò Virginitatem eo modo, quo diximus, vouet, peccat quidem cum ad foeminam primum accedit, amissa verò iam semel corporis integritate, nullo amplius voti nexu tenetur. Mihi tamen magis probatur S. Thomæ 2. 2. q. 58. artic. 3. ad 2. sententia, ubi docet votum Virginitatis idem esse, quod Castitatis. Idem dicit Caietanus, eo loco, & Sot. *libro*, de *inst.* q. 2. art. 1. circa argumentum. 3. Nauar. in *Manual*. cap. 12. nu. 43. Ait enim S. Thom. eum qui Virginitatem vouit, ea semel amissa adstringi ad Castitatem seruandam: quod non diceret proculdubio, nisi putaret, in voto Virginitatis contineri simpliciter votum Castitatis. Quare mea quidem sententia, votum Virginitatis accipere possumus simpliciter, & per se, & hoc continet votum Castitatis, & hoc est, quod voluit S. Thomas: aut accipimus iuxta mentem, & voluntatem vouentis, & hoc votum Virginitatis potest à voto Castitatis distinguui. Virgo enim potest virginitatem polliceri, in animo tantummodo habens sui corporis integritatem seruare, siue à primo venereo congressu abstinere: & nihil amplius. Et ideo supra diximus, virginitatis votum esse per se Romano Pontifici reseruatum, quoniam per se, & re ipsa, est idem, quod votum castitatis, licet ex accidenti, nimirum ex animo, & voluntate vouentis, possit esse votum non totius, & integræ Castitatis, sed partis duntaxat, hoc est, certæ cuiusdam continentie. Sic Caietanus ait. 2. 2. q. 58. art. 3. circa responsionem. S. Thomæ ad 2. & Nauar. in *Manual*. cap. 12. nu. 43. versic. Decimo quarto peccat.

Caput XXII.

De simplici Religionis voto.

Non est ignorandum simplex Religionis votum dupliciter fieri posse: Aut enim in futurum conferitur, ut cum quis vouet se Religiosæ vitæ institutum suscepturum: & huiusmodi votum Monachum, aut Religiosum non efficit, eo quòd solum sit futuræ Religionis sponso. Sicut enim cum Titius puellæ futuras nuptias pollicetur, non eo ipso, eam in matrimonium ducit: sic etiam cum quis Deo in Religionem se ingressurum promittit, non hoc ipso Religioni se tradit, ac mancipat. Aut votum Religionis in præsens confertur,